

[Holdgaard.]

dette Formaal kan vi fra mit Partis Side ganske tiltræde. Men jeg vil dog gerne tilføje, at jeg tror, man skal tage paa dette Lovforslag med en vis Varsomhed, for som Regel ligger de praktiske Forhold saaledes, at de tyndt befolkede Egne ogsaa er de Egne, hvor man har meget af den daarlige Jord. Derfor skal man tage paa dette Forhold med en vis Varsomhed, at man ikke faar oprettet for mange smaa Brug paa den allerdaarligste Jord. Jeg siger dette, fordi disse to Ting tidt staar i nøje Forbindelse med hinanden.

Jeg er i øvrigt enig i, at hvis man skal søge at forcere Udstykningen i de tyndt befolkede Egne i noget større Udstrækning — og det kan vi godt tiltræde —, saa vil det være rigtigt, at man bidrager til at faa i alt Fald en Del af Brugene gjort noget større end de almindelige Statshusmandsbrug, fordi det ikke altid vil være heldigt, om man i en større Omkreds kun har ensartede Ejendomme. Derfor synes vi, at der er noget tiltalende i det Lovforslag, der her er fremsat.

Det er ikke noget nyt, at man ved Stats-hjælp søger at fremme Udstykningen af større Ejendomme. Forhen har Udstykningsforeningerne i ikke ringe Udstrækning bidraget til Oprettelse af saadanne større Husmandsbrug eller mindre Gaardbrug, hvad man nu vil kalde dem. Udstykningsforeningerne har forhen ved Hjælp af Udlaan af Statslaanefonden faaet 2den Prioritetslaan til mange saadanne mindre Gaardbrug.

Derfor tror jeg heller ikke, det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen behøver at være saa bange for, at man skulde komme til at arbejde i den Retning. Det ærede Medlem vil jo gøre gældende, at det er ualmindelig store Tilskud, man yder her, og nævner en Sum paa 3 000 Kr., som Staten vil komme til at yde i Tilskud til hvert Brug. Jeg tror nu, det er en noget forkert Maade at stille det op paa, at regne med det Kurstab, som vedkommende vilde have haft, hvis han skulde have stiftet Kreditforenings- og Hypotekforeningslaan. Man kunde ogsaa stille det op paa den Maade, at man kun behøver at tage de Rentetab, som Staten faar, altsaa Forskellen mellem det, Staten selv maa give for de Penge, den laaner, og saa det, som vedkommende Laantagere skal yde. Jeg tror, det vil være mere rigtigt at stille det op paa denne Maade.

Men jeg vil ogsaa gerne fremhæve, at hvis man paa denne Maade i højere Grad kan lette Adgangen til at stifte egne Hjem,

saa har det ogsaa i høj Grad en social Virkning: det giver jo nemlig Arbejde ogsaa udover den Kreds, som kommer i Besiddelse af disse Hjem. Og dette, at man fritager saadanne Ejendomme som dem, der her oprettes for de Omkostninger, som man ellers har, f. Eks. Stempeludgifter, vil ogsaa bidrage til i nogen Maade at fremme denne Udstykning.

Det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen maa altsaa ikke glemme, at der i denne Forbindelse ogsaa bliver Arbejde til Arbejds-mænd og til Haandværkere, hvis man i nogen Maade kan forcere Udstykningen.

Men hvordan Loven i det hele taget vil virke, vil i allerhøjeste Grad bero paa de Institutioner, der skal administrere Loven. Man maa ikke være blind for, at naar man nu her gaar ind for en Lovgivning, der giver Statstilskud i Form af en billig Rente af Laan mod 2den Prioritet, saa vil det være en Stimulans for Jordpriserne. Derfor vil det, som jeg sagde, have stor Betydning, at de Institutioner, som skal arbejde med Loven, Udstykningsforeningerne, Amtskommissionerne og Statens Jordlovsudvalg, er paa Vagt overfor Jordpriserne, for ellers kan den let komme til at virke i den forkerte Retning. Det bør siges her saa kraftigt, som det kan siges, at disse Institutioner maa være Opgaven voksen baade af Hensyn til Statens Midler og ogsaa af Hensyn til de Mennesker, som skal bo i disse Hjem.

Det er ikke ubetimeligt, at man fremfører dette, naar man ved, hvilken Kamp, kan jeg godt sige, vi har haft i Statens Jordlovsudvalg for at holde Priserne nede paa et rimeligt Niveau ved Køb af Jord efter den saakaldte gamle Husmandslov. Derfor vil jeg gerne fremhæve dette saa stærkt, som det er muligt, for at der kan blive taget Hensyn dertil.

Med Hensyn til det Beløb, der er tænkt stillet til Raadighed til dette Formaal, staar der i Lovforslaget, at det er indtil 2 Mill. Kr. aarlig i 2 Aar. Deroverfor vil jeg gerne sige, at mit Partis Tilslutning til Anvendelsen af dette Beløb er betinget af, at de nødvendige Midler er til Raadighed for de Ansøgere, som er kvalificerede efter den nugældende Lovs Bestemmelser, og saaledes har jeg ogsaa forstaaet Lovforslaget. Men saa vil det ogsaa forstaaes, at det er nødvendigt, at sætte indtil 2 Mill. Kr., fordi Forholdet jo allerede for det kommende Finansaar ligger saaledes, at der er bevilget 4½ Laan, og man regner i Jordlovsudvalget, at med dem, der kommer — og der kommer altid nogle bagefter —, vil der blive bevilget